
OBSAH

SVĚT VE VÁLCE 1914 – 1918	
První světová válka	4
Češi v období první světové války	10
SVĚT A ČSR MEZI SVĚTOVÝMI VÁLKAMI	
Poválečné uspořádání světa	15
Svět ve 20. letech 20. století	19
Československo ve 20. letech 20. století	21
Hospodářská krize a její důsledky	24
30. léta 20. století – svět před druhou světovou válkou	26
30. léta 20. století – Československo před druhou světovou válkou	28
Věda a umění v období mezi světovými válkami	32
SVĚT VE VÁLCE 1939 – 1945	
Druhá světová válka	37
Počátek války, válka na Západě	37
Válka na Východě a v Tichomoří	41
Porážka Německa, Japonska a jejich spojenců	44
Charakter druhé světové války	49
ČESKOSLOVENSKO V OBDOBÍ DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY	
Protektorát Čechy a Morava 1939 – 1942	52
Československý zahraniční odboj	57
Osvobození republiky	60
SVĚT V LETECH 1945 – 2009	
Svět po druhé světové válce	63
Poválečné Československo v letech 1945 – 1948	65
Rozdělený svět studené války	68
50. léta 20. století v Československu	72
Druhá polovina 20. století	76
Československo v 60. letech 20. století	81
70. a 80. léta 20. století – období normalizace	84
Obnova demokracie a rozpad Československa	89
Svět v 90. letech 20. století a na počátku nového tisíciletí	91
Česká republika v 90. letech 20. století a na počátku nového tisíciletí	94

PŘÍLOHA

Slovník vybraných odborných pojmů ve znakovém jazyce

Československá republika

Po vyhlášení československé samostatnosti se do čela státu postavil Národní výbor. V listopadu 1918 se prohlásil za Revoluční národní shromáždění. Shromáždění zbavilo Habsburky českého trůnu a **14. listopadu 1918 byla vyhlášena Československá republika**. Shromáždění přijalo prozatímní ústavu. **Prezidentem** nové republiky byl zvolen **T. G. Masaryk** a předsedou vlády se stal K. Kramář.

Československou republiku tvořily čtyři země: **Čechy, Morava s částí Slezska, Slovensko a Podkarpatská Rus**.

Příjezd prezidenta Masaryka do Prahy v roce 1918

Československá republika

Národnostní otázka

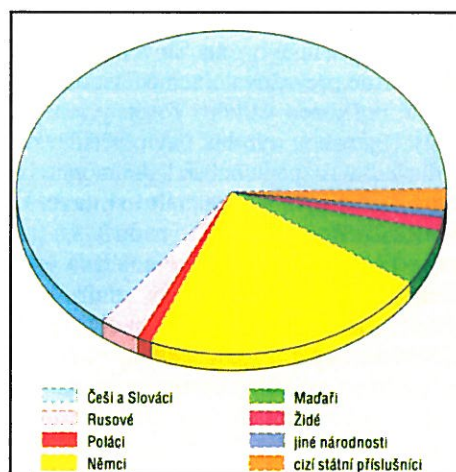
Československá republika byla **mnohonárodnostní stát**. Všem národnostem byla ústavou zaručena **stejná práva**. Vedle **Čechů a Slováků**, kteří byli prohlášeni za československý národ, zde žilo několik národnostních menšin: **Němci, Maďaři, Poláci, Rusíni** aj. V bývalém Rakousku-Uhersku měli výsadní postavení Němci a Maďaři, kteří se ho nechtěli vzdát. Největší problém měla nová republika s Němci, kteří žili v pohraničí. Německé obyvatelstvo nesouhlasilo se vznikem ČSR, chtělo se od republiky odtrhnout a připojit se k Rakousku. Do pohraničí vstoupily československé jednotky a **pokus o odtržení skončil**.

Spory o hranice

Hranice Československa měly zaručit smlouvy s Německem, Rakouskem a Maďarskem. Hranice s Německem a Rakouskem byla dána historicky. **Maďarská armáda obsadila část Slovenska**, protože Maďarsko odmítalo přistoupit na ztrátu Slovenska. Mezi Československem a Maďarskem vypukla válka. Teprve další boje a nátlak mocností Dohody přinutily Maďary v roce **1920** podepsat **mírovou smlouvu**. Na jejím základě byla **stanovena hranice**, která je shodná s dnešní hranicí mezi Slovenskem a Maďarskem.

Dalším sporným územím se stalo **Těšínsko**, které do té doby patřilo k českým zemím. V roce 1919 vypukla o toto území **válka mezi Československem a Polskem**. Postup československé armády byl na nátlak mocností Dohody zataven a území bylo **rozděleno mezi oba státy**.

*Území státu československého obsahuje zbytek starého státu českého, Slovensko a Podkarpatskou Rus. Ze starého státu českého Čechy a Morava zůstávají ve svých historických hranicích. Naproti tomu Těšínsko bylo zmenšeno připojením východní části k Polsku...
(Československá vlastivěda, Praha 1931 – kráceno)*

Národnostní složení obyvatelstva Československa

- reparace – náhrada škod způsobených válkou; reparace platí poražený vítězi
mnohonárodnostní stát – stát, ve kterém žijí příslušníci několika národů a národností
pohraničí – území podél státních hranic

Důležitá data:

14. 11. 1918 – vyhlášení Československé republiky

1919 – mírová konference

1920 – založena Společnost národů